

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΒΙΒΛΙΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ I

ΣΥΝΤΟΜΟ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ V

ΠΡΟΛΟΓΟΣ VII

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ IX

ΑΚΡΩΝΥΜΙΑ - ΣΥΜΒΟΛΑ..... XV

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΦΥΣΙΚΗ..... 1

1.1 Το Άτομο και η Δομή του	1
1.2 Ο Πυρήνας του Ατόμου	4
1.2.1 Ισότοπα Στοιχεία	5
1.2.2 Έλλειμμα Μάζας - Ενέργεια Σύνδεσης.....	8
1.2.3 Πυρηνικές Δυνάμεις	13
1.3 Ραδιενέργεια.....	14
1.4 Πυρηνικές Αντιδράσεις.....	22
1.4.1 Σχάση	30
1.4.2 Προϊόντα Σχάσης.....	32
1.4.3 Ενέργεια Σχάσης.....	36
1.4.4 Επιφάνειες Αντίδρασης.....	37
1.4.5 Αλυσιδωτή Πυρηνική Αντίδραση.....	40
1.4.6 Επιβραδυντές.....	42
1.4.7 Πυρηνική Σύντηξη.....	44
1.4.8 Σύγκριση Μεταξύ Πυρηνικής Διάσπασης και Σύντηξης.....	51
Ασκήσεις.....	52

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ..... 80

2.1 Η Σχέση των Τεσσάρων Παραγόντων	80
2.2 Μετατροπή Μάζας σε Ενέργεια	83
2.3 Αναπαραγωγή	84
2.4 Πυρηνικοί Αντιδραστήρες Σχάσης	87
2.4.1 Συγκρότηση Πυρηνικών Αντιδραστήρων Σχάσης.....	87
2.4.2 Ασφάλεια Πυρηνικών Αντιδραστήρων Σχάσης.....	90
2.4.3 Τύποι Πυρηνικών Αντιδραστήρων Σχάσης.....	92
2.4.4 Γενιές Πυρηνικών Αντιδραστήρων	102
2.4.5 Κατασκευαστικές Απαιτήσεις και Τεχνικά Θέματα.....	104
2.4.6 Ρύθμιση Λειτουργίας Πυρηνικών Αντιδραστήρων Σχάσης.....	108
2.5 Πυρηνικοί Αντιδραστήρες Θορίου	109
2.6 Πυρηνικοί Αντιδραστήρες Σύντηξης.....	116
2.7 Πρωτοποριακές Εξελίξεις στην Τεχνολογία των Αντιδραστήρων	119
2.8 Θερμικός Σχεδιασμός Πυρηνικού Αντιδραστήρα	125
2.8.1 Παραγωγή Θερμότητας.....	127
2.8.1.1 Παραγωγή Θερμότητας στις Δέσμες Ράβδων Καυσίμου.....	127
2.8.1.2 Παραγωγή Θερμότητας Λόγω Ιοντιζουσών Ακτινοβολιών.....	129
2.8.1.3 Παραγωγή Θερμότητας λόγω Διασπάσεων Προϊόντων Σχάσεων.....	129
2.8.2 Μετάδοση Θερμότητας.....	131
2.8.2.1 Μετάδοση Θερμότητας με Αγωγή.....	133

2.8.2.1.1 Μονοδιάστατη Αγωγή	139
2.8.2.1.2 Αγωγή σε Επίπεδο Μεγάλων Διαστάσεων	141
2.8.2.1.3 Αγωγή σε Κύλινδρο Μεγάλου Μήκους.....	142
2.8.2.1.4 Αγωγή σε Σφαίρα	144
2.8.2.1.5 Συνοπτική Σχέση Μονοδιάστατης Αγωγής.....	145
2.8.2.1.6 Πολυδιάστατη Αγωγή	145
2.8.2.1.6.1 Αγωγή στο Τρισορθογώνιο Σύστημα Συντεταγμένων	146
2.8.2.1.6.2 Αγωγή στο Κυλινδρικό και Σφαιρικό Σύστημα Συντεταγμένων	148
2.8.2.1.7 Οριακές Συνθήκες και Επίλυση Προβλημάτων Μονοδιάστατης Μόνιμης Αγωγής	149
2.8.2.1.7.1 Χωρικές ή Συνοριακές Συνθήκες	150
2.8.2.1.7.2 Χρονικές Συνθήκες.....	154
2.8.2.1.8 Εσωτερικές Πηγές και Καταβόθρες Θερμότητας.....	154
2.8.2.1.9 Μόνιμη Θερμική Αγωγή	157
2.8.2.1.10 Μοντέλο Θερμικών Αντιστάσεων	159
2.8.2.1.10.1 Θερμική Αγωγή σε Επίπεδα Τοιχώματα.....	161
2.8.2.1.10.2 Θερμική Αγωγή σε Κυλίνδρους και Σφαίρες.....	165
2.8.2.1.11 Θερμική Αντίσταση Διεπιφάνειας.....	167
2.8.2.1.12 Παραγωγή Θερμότητας Ανάλογα τη Θέση.....	168
2.8.2.2 Μετάδοση Θερμότητας με Συναγωγή	169
2.8.2.3 Μετάδοση Θερμότητας με Άλλαγή Φάσης.....	169
Ασκήσεις.....	177
3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ.....	182
3.1 Εισαγωγή.....	182
3.2 Συγκρότηση Πυρηνικών Σταθμών Ισχύος	183
3.3 Επιλογή Θέσης Εγκατάστασης.....	186
3.4 Πυρηνικά Ατυχήματα	188
3.5 Προοπτικές Πυρηνικής Ενέργειας.....	189
3.6 Ενεργειακή Πολιτική	190
3.7 Εθνικός Στρατηγικός Ενεργειακός Σχεδιασμός	194
3.8 Οικονομική Θεώρηση Πυρηνικών Σταθμών.....	196
Ασκήσεις.....	198
4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ.....	199
4.1 Εισαγωγή.....	199
4.2 Υλικά Δυνάμενα να Υποστούν Σχάση, Σχάσιμα, και Γόνιμα υλικά	199
4.3 Πιθανά καύσιμα.....	200
4.4 Φυσικό Ουράνιο και Θόριο.....	200
4.5 Εμπλουτισμός Καυσίμου	204
4.6 Ο Κύκλος του Πυρηνικού Καυσίμου.....	206
4.7 Ανάγκες σε Πυρηνική Ήλεκτρική Ισχύ	207
4.8 Σύγκριση Άνθρακα και Πυρηνικού Καυσίμου.....	208
4.9 Καύσιμα Πυρηνικών Αντιδραστήρων Σύντηξης.....	210
5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	211
5.1 Εισαγωγή.....	211
5.2 Πυρηνικά Απόβλητα - Κατάλοιπα.....	212
5.3 Διαχείριση - Επεξεργασία Καταναλωθέντων Καυσίμων Υψηλού Επιπέδου.....	214
5.4 Εγκαταστάσεις Ανακύκλωσης Ραδιενέργού Υλικού	215
5.5 Παροπλισμός Παλαιών ΠΣΗΗ	215
5.6 Μπορεί η Πυρηνική Ενέργεια να Είναι «Πράσινη»?	217
6^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΎΛΗΣ - ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΙΧΝΕΥΤΕΣ .	220
6.1 Αλληλεπιδράσεις Ύλης - Ακτινοβολιών.....	220
6.1.1 Φωτοηλεκτρικό Φαινόμενο.....	221

6.1.2 Φαινόμενο Compton	222
6.1.3 Δίδυμη Γένεση.....	223
6.1.4 Γραμμικός Συντελεστής Εξασθένισης.....	223
6.2 Ανιχνευτές Πυρηνικών Ακτινοβολιών.....	226
6.2.1 Ανιχνευτές Ιοντισμού.....	228
6.2.2 Ανιχνευτές Στερεάς Κατάστασης	231
6.2.2.1 Ανόργανοι Ανιχνευτές	232
6.2.2.2 Πλαστικοί Ανιχνευτές Ιχνών	233
6.2.2.3 Ανιχνευτές Διόδων Ήμιαγωγών.....	233
6.2.2.4 Ανιχνευτές Θερμοφωταύγειας.....	233
6.2.3 Ανιχνευτές Νετρονίων	234
Ασκήσεις.....	235
7^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΡΑΔΙΟΧΡΟΝΟΛΟΓΗΣΕΙΣ.....	238
7.1. Εισαγωγή.....	238
7.2 Η Αρχή της Ραδιοχρονολόγησης	239
7.3 Μέθοδοι Ραδιοχρονολογήσεων	240
7.4 Μέθοδος Τριτίου-Άνθρακα (TRICARB)	241
7.4.1 Μέθοδος Άνθρακα-14.....	241
7.4.2 Μέθοδος Τριτίου	243
Ασκήσεις.....	245
8^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΓΕΩΛΟΓΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	250
8.1 Ορυκτολογία.....	250
8.2 Υδρολογία	251
8.3 Παλαιοντολογία	252
8.3.1 Σειρές Διάσπασης	252
8.3.2 Ραδνίο	253
8.4 Σεισμολογία.....	253
Ασκήσεις.....	255
9^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ	257
9.1 Εξασθένηση και Οπισθοσκέδαση.....	257
9.1.1 Έλεγχος Πάχους Λεπτών Τεμαχίων	258
9.1.2 Ακτνογραφία Γάμμα	259
9.1.3 Διάχυση και Ατέλειες Μετάλλων	260
9.1.4 Αυτοραδιογραφία	260
9.2 Αποστειρώσεις.....	260
9.3 Άλλες Εφαρμογές των Ραδιοϊστούπων	260
10^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ	261
10.1 Εισαγωγή.....	261
10.2 Βασικοί Όροι της Πυρηνικής Ιατρικής	262
10.3 Παρασκευή Νουκλιδίων.....	265
10.3.1 Πυρηνικοί Αντιδραστήρες και Πυρηνική Ιατρική	265
10.3.2 Γραμμικοί Επιταχυντές	266
10.3.3 Κυκλοτρόνιο	266
10.3.4 Γεννήτριες	267
10.4 Ραδιοφάρμακα	271
10.4.1 Ραδιενέργα Νουκλίδια που Ενσωματώνονται ως Ραδιοφάρμακα και Εφαρμογές τους	272
10.5 Συστήματα Απεικόνισης και Διάγνωσης.....	275
10.5.1 Σύστημα γ-camera	275
10.5.2 Σύστημα Τομογραφικής γ-Camera (SPECT)	277
10.5.3 Σύστημα PET	278
10.5.4 Συστήματα In Vitro Μετρήσεων	279

10.6 Σχεδιασμός Εργαστηρίου Πυρηνικής Ιατρικής	279
11^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΔΟΣΙΜΕΤΡΙΑ - ΑΚΤΙΝΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	281
11.1 Εισαγωγή.....	281
11.2 Δοσιμετρία	281
11.3 Δόσεις Ραδιενέργειας από Διάφορες Πηγές	285
11.3.1 Εξωτερικές Πηγές.....	286
11.3.2 Εσωτερικές Πηγές	287
11.3.3 Φυσικές Πηγές.....	288
11.3.4 Ανθρωπογενείς Πηγές.....	288
11.4 Δοσίμετρα	291
11.5 Ακτινοπροστασία.....	291
11.5.1 Όρια δόσεων.....	292
11.5.2 Βιολογικές Επιπτώσεις των Ακτινοβολιών-Ραδιοβιολογία.....	294
Ασκήσεις.....	299
12^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΟΚΙΝΗΤΑ ΠΛΟΙΑ	300
12.1 Ατμοπαραγωγοί/Ατμοστρόβιλοι.....	300
12.2 Πυρηνικές Μονάδες Ισχύος Πλοίων.....	300
12.3 Αεροπλανοφόρα	303
12.3.1 Πυρηνοκίνητα Αεροπλανοφόρα Κλάσης Nimitz	312
12.3.2 Αεροπλανοφόρο Πυρηνικής ή Συμβατικής Πρόωσης?	331
12.4 Καταδρομικά	332
12.5 Εμπορικά	334
12.6 Παγοθραυστικά	334
13^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΟΚΙΝΗΤΑ ΥΠΟΒΡΥΧΙΑ	339
13.1 Υποβρύχια	339
13.2 Οι Πυρηνικοί Αντιδραστήρες των Υποβρυχίων	341
13.3 Τεχνολογικές Εξελίξεις στην Κατασκευή Υποβρυχίων.....	343
13.3.1 Πυρηνικά Υποβρύχια ΗΠΑ	351
13.3.2 Πυρηνικά Υποβρύχια ΕΣΣΔ-Ρωσίας.....	355
13.3.3 Πυρηνικά Υποβρύχια Βρετανίας	362
13.3.4 Πυρηνικά Υποβρύχια Γαλλίας	363
13.3.5 Πυρηνικά Υποβρύχια Κίνας.....	364
13.3.6 Εξωτερική Επιφάνεια των Υποβρυχίων.....	365
13.4 Ανθυποβρυχιακή Τεχνολογία	366
13.4.1 Παθητικός εντοπισμός	376
13.4.2 Ενεργητικά sonar	380
13.5 Αντι-Ανθυποβρυχιακή Τεχνολογία.....	384
13.6 Ανεφοδιασμός των Πυρηνικών Υποβρυχίων	387
13.7 Διάλυση Πυρηνικών Υποβρύχιων	389
12.8 Απυχήματα Πυρηνικών Υποβρυχίων.....	391
13.9 Υποβρύχιο Πυρηνοκίνητο ή Συμβατικό Συστήματος AIP?	400
13.10 Το Μέλλον των Υποβρυχίων.....	402
13.10.1 Μη Επανδρωμένα και Μικρά Επανδρωμένα Υποβρύχια	404
13.10.2 Μη Επανδρωμένα Ανθυποβρυχιακά Οχήματα.....	408
14^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΠΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΕΝΟΥ ΟΥΡΑΝΙΟΥ	411
14.1 Απεμπλούτισμένο Ουράνιο	411
14.2 Μη Στρατιωτικές Χρήσεις του Απεμπλούτισμένου Ουρανίου	413
14.3 Στρατιωτικές Χρήσεις του Απεμπλούτισμένου Ουρανίου	414
14.3.1 Κύρια Άρματα Μάχης.....	415
14.3.2 Αεροσκάφος A-10 Thunderbolt II («Warthog» ή «Hog») Εγγύς Υποστήριξης (CAS).....	420
14.4 Επιπτώσεις της Χρήσης του Απεμπλούτισμένου Ουρανίου	426

14.4.1 Επιπτώσεις στο Περιβάλλον.....	427
14.4.2 Επιπτώσεις στον Άνθρωπο	427
15^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΥΡΑΥΛΟΚΙΝΗΤΗΡΕΣ ΚΑΙ.....	432
ΠΥΡΑΥΛΟΚΙΝΗΤΗΡΕΣ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	432
15.1 Εισαγωγή.....	432
15.2 Χημικοί Πυραυλοκινητήρες	432
15.3 Χαρακτηριστικά Μεγέθη Πυραύλων.....	434
15.4 Θεωρία Πυραύλων.....	445
15.4.1 Θεμελιώδης Εξίσωση της Πυραυλικής Επιστήμης.....	445
15.4.2 Από την Εκτόξευση στο Διάστημα.....	449
15.4.3 Μονοβάθμιοι Πύραυλοι	451
15.4.4 Πολυβάθμιοι Πύραυλοι.....	451
15.4.5 Μεταβλητή Ωθηση.....	456
15.4.6 Έλεγχος της Κατεύθυνσης Αεροδιαστηματικού Οχήματος.....	458
15.5 Ταξινόμηση Πυραυλοκινητήρων.....	459
15.5.1 Τύποι Χημικών Πυραυλοκινητήρων	463
15.5.1.1 Πυραυλοκινητήρες Στερών Καυσίμων	463
15.5.1.2 Πυραυλοκινητήρες Υγρών Καυσίμων	466
15.5.1.3 Υβριδικοί Πυραυλοκινητήρες	472
15.5.2 Πυρηνικοί Πυραυλοκινητήρες	474
15.5.2.1 Πυρηνικοί Θερμικοί Πυραυλοκινητήρες	480
15.5.2.2 Ηλεκτροθερμικοί Πυρηνικοί Πυραυλοκινητήρες	486
15.5.2.3 Θερμοδυναμικοί Κύκλοι Θερμικών και Ηλεκτροερμικών Πυρηνικών Πυραυλοκινητήρων.....	489
15.5.2.4 Παλμικοί Πυρηνικοί Θερμικοί Πυραυλοκινητήρες	495
15.5.2.5 Σχέδια Χρήσης Πυρηνικών Πυραυλοκινητήρων.....	496
Ασκήσεις.....	499
16^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΙΚΑ ΌΠΛΑ	501
16.1 Εισαγωγή.....	501
16.2 Είδη Όπλων	504
16.3 Λειτουργία των Πυρηνικών Όπλων.....	507
16.4 Φορείς Πυρηνικών Όπλων	509
16.4.1 Αεροσκάφη.....	510
16.4.2 Πλοία Επιφανείας	517
16.4.3 Υποβρύχια	517
16.4.4 Υποβρύχιο Στρατηγικό Drone με Míni-Πυρηνικό Αντιδραστήρα.....	521
16.4.5 Πύραυλοι.....	525
16.4.5.1 Υπόγειες Βάσεις Εκτόξευσης.....	528
16.4.5.1 Κινητοί Επίγειοι Φορείς	530
16.4.6 Αντιπυραυλικά – Αντιβαλλιστικά – Αντιαεροπορικά Συστήματα Μεγάλου Βεληνεκούς	536
16.4.7 SLAM: Το Απόλυτο Όπλο Μαζικής Καταστροφής	540
16.5 Όπλα Διαστήματος	541
16.6 Πυρηνικά Όπλα κατά Επερχόμενου Αστεροειδούς	542
16.7 Πυρηνικές Δοκιμές	543
16.8 Ισορροπία Τρόμου σε Αριθμούς.....	544
16.9 Οι Ατομικές Βόμβες Ολέθρου στην Ιαπωνία	545
Ασκήσεις.....	548
17^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ: ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	550
17.1 Η έννοια του Πολέμου	550
17.2 Θεωρία Διπόλων	551
17.3. Πυρηνικά Όπλα και Στρατηγική.....	552
17.3.1 Το Γενικό Πλαίσιο.....	552
17.3.2 Ψυχρός Πόλεμος και Πυρηνική Εποχή	554

17.3.3 Η κρίση των Πυραύλων	555
17.3.4 Στρατηγική της Πυρηνικής Αποτροπής	561
17.3.5 Στρατηγική της Μαζικής Ανταπόδοσης.....	562
17.3.6 Στρατηγική της Βέβαιης Καταστροφής	564
17.3.7 Στρατηγική της Ευέλικτης Ανταπόδοσης	564
17.3.8 Εξελικτικές Μορφές της Στρατηγικής της Βέβαιης Καταστροφής	564
17.4 Κράτη σε Εξοπλιστικό Ανταγωνισμό	565
17.4.1 Ισραήλ-Αραβικές Χώρες.....	565
17.4.2 Ιράν-ΗΠΑ.....	567
17.4.3 Ιράκ-ΗΠΑ	567
17.4.4 Πακιστάν-Ινδία.....	568
17.4.5 Κίνα-Ινδία	569
17.4.6 Β. Κορέα	569
17.5 Οριζόντια Πυρηνική Διασπορά	570
17.5.1 Πολιτική Ελέγχου των Εξοπλισμών	570
17.5.2 Συνθήκη Περιορισμού των Πυρηνικών Όπλων	572
17.6 Πυρηνική Τρομοκρατία	574
17.7 Ρωσική Ενεργειακή Διπλωματία: Η Περίπτωση της Πυρηνικής Ενέργειας	575
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	577
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	582
Ξενόγλωσση.....	582
Ελληνική.....	582
Ιστοσελίδες	583
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ	584